

Regeringskansliet
Arbetsmarknadsdepartementet
Nina Larsson

Datum
17 oktober 2025

Er referens/dnr A2025/00628

Remissvar över betänkandet SOU 2025:73 — “En arbetsmiljöstrategi för ett förändrat arbetsliv” (A2025/00628)

1. Sammanfattning av Skandias huvudsakliga synpunkter

- Skandia välkomnar att utredningen lyfter arbetsmiljöns centrala roll för att minska sjukfrånvaro och därigenom avlasta de allmänna försäkringssystemen.
- Vi vill betona att **arbetsgivarnas tillgång till adekvata försäkringslösningar** spelar en kritisk roll för att göra de föreslagna strategierna genomförbara, både ekonomiskt och praktiskt.
- För att uppnå målen om minskade kostnader och ökad produktivitet krävs att utredningen tydligare integrerar hur försäkringsmarknaden kan bidra genom incitament, riskhantering, skräddarsydda lösningar och samarbetsmodeller med arbetsgivare, företagshälsa och Försäkringskassan.
- Vi föreslår konkreta kompletteringar och förtydliganden i utredningens förslag, inklusive att uppdrag ges att utreda försäkringslösningars roll, incitamentssystem och finansieringsmekanismer.

2. Skandias utgångspunkter och roll

Som försäkringsaktör med lång erfarenhet av att hantera risk, hälsa, rehabilitering och återgång i arbete har Skandia insikt i hur försäkringssystem kan bidra till heltäckande strategier för arbetsmiljö och hälsa. Vår målsättning är att försäkringslösningar inte bara ska skydda individer och hjälpa arbetsgivare utan också stödja samhällets behov och politiska ambitioner om lägre ohälsa, hållbart arbetsliv, starkare tillväxt.

Försäkringslogiken ger oss insikten att det är effektivare att förebygga skador innan de uppstår varför det förebyggande arbetet behöver större fokus. På hälso- och sjukvårdsområdet klassas endast 3–5 % av vårdproduktionen som förebyggande idag. Trösklar för medarbetares tillgång till tidiga insatser får inte begränsas av regler som säger att vårdbehovet måste vara arbetsrelaterat. Vår erfarenhet är att det privata kan påverka lika mycket och är lika relevant att fånga upp för att nå målet om att undvika längre och mer kostsamma sjukskrivningar.

3. Bedömning av relevanta delar i utredningens förslag

3.1 Sambandet mellan arbetsmiljö, sjukfrånvaro och försäkringskostnader

Utredningen gör helt riktigt gällande att betydande samhällsvinster kan realiseras genom minskad sjukfrånvaro och att arbetsmiljöinsatser är centrala i detta. Referenser till Skandias egna beräkningar (t.ex. uppskattningen om 91,9 miljarder SEK i kostnader för längre sjukskrivningar räknat i uteblivet arbete, och att en minskning med en tredjedel motsvarar omkring 31 miljarder i samhällsekonomisk vinst) är väl lämpade som illustrativt underlag för strategiargumentationen.

Men utredningen skulle vinna på att också beakta och beskriva hur försäkringslösningar kan fungera som **verktyg och mekanism** för att realisera dessa vinster:

- Det behövs modeller där arbetsgivare kan teckna *kompletterande försäkringar* som stödjer tidiga rehabiliteringsinsatser, arbetsanpassning och trygg övergång för personer med långvarig ohälsa.
- Försäkringslösningar kan hjälpa till att **sprida risk och kostnad** över sektorer eller tidsperioder, vilket minskar bördan för enskilda arbetsgivare och gör investeringar i arbetsmiljö mer lönsamma.
- För att sådana mekanismer ska fungera krävs samspel mellan försäkringsvillkor, myndighetsregelverk och incitamentssystem (t.ex. premier, avgifter, subventioner).
- Utredningen skulle kunna kräva att Skatteverket, Försäkringskassan och andra relevanta myndigheter utreder skatte- eller regleringsmässiga hinder eller incitament för att utveckla sådana försäkringslösningar.

3.2 Samverkan mellan arbetsgivare, företagshälsovård, Försäkringskassan och andra aktörer

Utredningen betonar helt riktigt att samverkan och tidiga insatser är avgörande för att minska ohälsa och förkorta sjukskrivningsperioder. Det är ett perspektiv som Skandia i stor utsträckning delar. Men för att denna samverkan ska fungera i praktiken krävs stödstrukturer där försäkringsaktörer kan delta aktivt, inte bara som finansiärer, utan som trygghets- och rådgivningspartners:

- Försäkringsbolag med insikt i hälsodata, riskmodeller och rehabilitering kan bidra med analysstöd för att identifiera riskmönster och interventioner i tidiga skeden. Detta kräver att regelverk möjliggör datadelning med respekt för integritet och sekretess.
- Modeller för **gemensam finansiering** av förebyggande insatser — där arbetsgivare, försäkringsbolag och myndigheter delar kostnader för interventioner — kan öka insatsernas omfattning och effektivitet.
- I ramverket för den nationella samordningsfunktionen som utredningen föreslår bör försäkringsaktörer ges plats i referensgrupper eller rådgivande organ för att säkerställa att försäkringsperspektivet integreras.
- Det vore också värdefullt att utreda pilotsatsningar där försäkringsbolag ingår i nätverk för tidiga insatser på arbetsplatser, tillsammans med företagshälsa, HR och Försäkringskassan.

4. Förslag till tillägg och förtydliganden

Basera på ovanstående analys föreslår vi att följande tillägg eller förändringar införs i utredningens slutliga strategi:

1. **Tillfoga ett nytt avsnitt i strategin om försäkringslösningar**
 - Beskriv och definiera rollen för privata eller offentligt reglerade försäkringslösningar som kompletterar socialförsäkringssystemet.
 - Ange att ett särskilt utredningsuppdrag ska ges att analysera kostnad, incitament och riskdistribution i försäkringsmodeller för arbetsgivare.
2. **Inkludering av försäkringsaktörer i styr- och samrådsstrukturer**
 - Inkludera försäkringsbolag som remissinstanser eller rådgivande i den föreslagna nationella samordningsfunktionen.
 - Säkerställ att samverkan med arbetsgivare, företagshälsovård och Försäkringskassan även omfattar samarbeten med försäkringsbolag.
3. **Incitament för arbetsgivare att använda försäkringsprodukter**

- Utred skatte- eller premiesubventioner (t.ex. avdrag eller lägre socialavgifter) för företag som tecknar godkända försäkringslösningar med förebyggande och rehabiliteringsfokus.
- Överväg att koppla delar av arbetsgivaravgifter eller premieutjämning till hur organisationer arbetar med förebyggande arbetsmiljö och samverkan med försäkrings- och rehabiliteringssystem.

4. Pilotprogram och försöksverksamheter

- Föreslå att regeringen avsätter medel för pilotprojekt där försäkringsmodeller prövas i utvalda regioner eller branscher, med utvärdering av hur dessa bidrar till minskad sjukfrånvaro, kortare rehabiliteringstider och kostnadsreduktion.
- Koppla dessa projekt till den uppföljnings- och utvärderingsstruktur som utredningen föreslår (t.ex. via Statskontoret).

5. Krav på transparent rapportering och uppföljning

- När strategins åtgärder ska följas upp bör särskilda indikatorer inkluderas för att spåra hur många arbetsgivare som använder försäkringslösningar, kostnadseffekt för sjukfrånvaro och netto nyttan för samhället.
- Säkerställ att data från försäkringsbolag i anonymiserad form kan användas i uppföljningen.

5. Avslutande kommentarer

- Skandia ser utredningens ambition som viktig och angelägen för Sveriges framtida konkurrenskraft och välfärd. Utredningen påpekar mycket riktigt att en god arbetsmiljö är en grundförutsättning för ett långt arbetsliv, vilket i förlängningen också leder till bättre pensioner. Men vi vill framhålla att huvudfrågan inte bara är *vad* som ska göras, utan *hur* — och att försäkringsmarknaden har en nyckelroll att spela som katalysator och medfinansör i realiseringen av strategins mål.
- Genom att inkludera försäkringslösningar som en integrerad del av arbetsmiljöstrategin kan utredningen stärka incitamenten för arbetsgivare att investera i förebyggande insatser, möjliggöra riskdelning och underlätta praktisk samverkan mellan aktörer.
- Vi deltar gärna i fortsatt dialog om hur våra erfarenheter och lösningar kan bidra till att strategin får verkligt genomslag och blir långsiktigt hållbar.